

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-1078

15/07/2021

ქ. თბილისი

ზესტაფონის მუნიციპალიტეტში, სოფ. შრომასთან საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საერთაშორისო მნიშვნელობის E60 ავტომაგისტრალის ქვ. წვევა-ბორითის მონაკვეთის (F3) სამშენებლო სამუშაოების პროცესში წარმოქმნილი გამონამუშევარი ფუჭი ქანების სანაყარო N 5-ის გაფართოების ფარგლებში წყალდიდობის, დატბორვის და ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებების (წყალმიმღები დამბისა და ბეტონის წყალგამყვანი არხის მოწყობა და ექსპლუატაცია) სკრინინგის გადაწყვეტილების შესახებ

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ გზმ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილია ზესტაფონის მუნიციპალიტეტში, სოფ. შრომასთან საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საერთაშორისო მნიშვნელობის E60 ავტომაგისტრალის ქვ. წვევა-ბორითის მონაკვეთის (F3) სამშენებლო სამუშაოების პროცესში წარმოქმნილი გამონამუშევარი ფუჭი ქანების N5 სანაყაროს გაფართოების ფარგლებში წყალდიდობის, დატბორვის და ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებების (წყალმიმღები დამბისა და ბეტონის წყალგამყვანი არხის მოწყობა და ექსპლუატაცია) სკრინინგის განცხადება.

2018 წლის 12 ნოემბერს, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის N2-913 ბრძანებით საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საერთაშორისო მნიშვნელობის E60 ავტომაგისტრალის ქვ. წვევა - ბორითის მონაკვეთის (F3) (ზესტაფონის და ხარაგაულის მუნიციპალიტეტებში) მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე გაიცა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება. ზემოაღნიშნული სანაყარო მოქმედია და მისი თავდაპირველი პროექტი, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 12 ნოემბრის №2-913 ბრძანების მე-14 პუნქტის საფუძველზე, შეთანხმებულია საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან. თავდაპირველად დამუშავებული პროექტის მიხედვით, N5 სანაყაროზე შესაძლებელი იყო 413 378 მ³ მოცულობის გამონამუშევარი ქანების განთავსება. შემდგომში, წარმოიშვა აღნიშნულ სანაყაროზე განსათავსებელი გრუნტის მოცულობის მნიშვნელოვნად გაზრდის საჭიროება, რისთვისაც საჭირო გახდა არსებული პროექტის გადამუშავება სანაყაროს მოცულობის გაზრდის მიზნით. შეცვლილი პროექტის მიხედვით სანაყაროზე შესაძლებელი იქნება 672 926 მ³ მოცულობის გრუნტის განთავსება. სანაყაროს გაფართოების გადაწყვეტილების შემდგომ საჭირო გახდა გარკვეული

ლონისძიებების გატარება. ამ მიზნით დაგეგმილია სანაყაროს პერიმეტრის მაღალ ნიშნულზე, არსებულ ხევზე მცირე ზომის ბეტონის წყალმიმღების მოწყობა. წყალმიმღების საშუალებით ხევის ბუნებრივი ჩამონადენი გადამისამართდება პროექტით გათვალისწინებულ ხელოვნურ არხში. ხელოვნური არხის საშუალებით ხევის წყალი იმოდრავებს სანაყაროს პერიმეტრის გვერდის ავლით. აღნიშნულმა ღონისძიებებმა, გამონამუშევარი ფუჭი ქანების გაზრდილი მოცულობების მიუხედავად უნდა უზრუნველყოს როგორც სანაყაროს პერიმეტრის, ასევე მიმდებარე ფერდობების და ქვედა ნიშნულებზე არსებული ტერიტორიების დაცვა წყალდიდობის, დატბორვისა და ეროზიული პროცესებისგან.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, სანაყარო N5 ზესტაფონის მუნიციპალიტეტის სოფ. შრომას დასავლეთით მდებარეობს. მის მოსაწყობად შერჩეული უსახელო ხევის მონაკვეთის სიგრძე 500 მ-მდეა. ტერიტორიის ნიშნულები ზ.დ. 260-310 მ საზღვრებში მერყეობს. სანაყაროს ტერიტორიის საერთო ფართობი, მისი გაფართოების შედეგად 5,3 ჰა-ს შეადგენს. ხევს მარცხენა მხრიდან მიუყვება ადგილობრივი დანიშნულების გრუნტის გზა, რომელიც სანაყაროს ზედა საწყის წერტილთან არსებული საავტომობილო ხიდის მეშვეობით კვეთს უსახელო ხევის კალაპოტს. ხევის მარჯვენა ნაპირსაც, ასიოდე მეტრის სიგრძეზე, ხევის ბერმის ნიშნულზე, მიუყვება გრუნტის გზა. ამავე ნაპირიდან, შედარებით მაღალ ნიშნულებზე, გზა მიდის მიმდებარე სოფლისაკენ. გრუნტის საავტომობილო გზის მეშვეობით სანაყაროს ტერიტორია უკავშირდება ცენტრალურ საავტომობილო გზას დაახლოებით 700 მ-ში. არმირებული ბეტონის ჩამქრობი ჭა არის საპროექტო ნაგებობა, რომელიც ყველაზე ახლოს არის განლაგებული ადგილობრივ მოსახლეობასთან. უახლოეს საცხოვრებელ სახლამდე დაშორების მანძილი 40 მ და მეტია.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, წყალდიდობის, დატბორვის და ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებების გატარება დაგეგმილია ზემოაღნიშნული სანაყაროს პერიმეტრის საზღვარზე, კერძოდ ბეტონის წყალმიმღები ნაგებობა მოეწყობა სანაყაროს პერიმეტრის უკიდურესი დასავლეთით, ზ.დ. 296 მ ნიშნულზე, არსებული ხევის მარჯვენა მხარეს (X-347740; Y- 4664007); წყალმიმღებიდან იწყება გაბიონის ლეიბების მეშვეობით მოწყობილი სამკუთხა კვეთის წყალგამყვანი არხი, რომელიც მოეწყობა არსებული ხევის მარჯვენა ფერდობზე, სანაყაროს პერიმეტრის საზღვარზე და მისი სიგრძე იქნება 537 მ.; სამკუთხა განივი კვეთის მქონე არხის ბოლოს გათვალისწინებულია მონოლითური არმირებული ბეტონით მოპირკეთებული ჭის მოწყობა (X-348158; Y-4663833), რომელიც წარმოადგენს სამკუთხა განივი კვეთის არხიდან ტრაპეციული კვეთის არხზე გადამყვან უბანს; ტრაპეციული კვეთის არხი მოეწყობა მაღალი ქანობის მქონე უბანზე, ზ.დ დაახლოებით 265-242 მ ნიშნულებს შორის. იგი ასევე გაუყვება სანაყაროს პერიმეტრს, სამხრეთის მხრიდან; არმირებული ბეტონის ჩამქრობი ჭა მოეწყობა სანაყაროს პერიმეტრის უკიდურეს აღმოსავლეთ ნაწილში (X- 348217; Y- 4663865).

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, სანაყაროს პროექტის დამუშავების პროცესში, განხორციელდა ტერიტორიის საინჟინრო-გეოლოგიური შესწავლა. ასევე შედგენილი იქნა ხევის ჰიდროგრაფიული დახასიათება და გაანგარიშებული იქნა აღნიშნულ ხევში გამავალი, სხვადასხვა უზრუნველყოფის შესაბამისი, მაქსიმალური წყლის ხარჯის

სიდიდეები. ტოპოგეოდეზიური გადაღების მასალების მიხედვით აგებული იქნა ხეობის კალაპოტის განივები. დამუშავებული იქნა ხევში გამდინარე წყლის ნაკადის მოცილებისთვის საჭირო ნაგებობების საპროექტო დოკუმენტაცია. წყალგამყვანი ნაგებობების ზომები განისაზღვრა ხევის მაქსიმალური საანგარიშო 1 %-იანი წყლის ხარჯის სიდიდის, 20,8 მ³/წმ-ის გატარების მოთხოვნიდან გამომდინარე.

წყალმიმღები კვანძი წარმოადგენს არმირებული მონოლითური ბეტონის კედელს, რომელიც ხელს უშლის სანაყაროზე განთავსებული ნაყარის ხევში გამდინარე წყლით გადატენიანების საშუალებას. კედელში, მარჯვენა მხარეზე დატანებულია ხვრეტი, ხევში გამდინარე წყლის მისაღებად. ხვრეტის ზომები გათვლილია მაქსიმალური, 20,8 მ³/წმ წყლის ხარჯის მიღების მოთხოვნიდან გამომდინარე. პროექტის მიხედვით, წყალგამყვან კალაპოტს სიგრძის უმეტეს ნაწილში, გარდა ბოლო მაღალქანობიანი უბნისა, აქვს სამკუთხა ფორმა. რადგანაც კალაპოტის გრძივი ქანობი საკმაოდ დიდია, იცვლება 0,02-0,43 –ის ფარგლებში, წყალგამყვანი კალაპოტი, საწყის შედარებით ნაკლებქანობიან უბნებზე მოპირკეთდება გეოტექსტილის ფენაზე დაწყობილი გაბიონის ლეიბების მეშვეობით, ხოლო ბოლო მაღალქანობიან (სწრაფდენის) უბანზე კი მონოლითური არმირებული ბეტონით და ექნება ტრაპეციული განივი კვეთი. სამკუთხა კვეთიდან ტრაპეციულზე გადასვლის კვეთში, გათვალისწინებულია სპეციალური გადამყვანი ჭის მოწყობა მონოლითური არმირებული ბეტონით. წყალგამყვანი კალაპოტის მაღალქანობიანი უბნის ბოლოში, თავდაპირველი პროექტის ანალოგიურად, მოეწყობა მონოლითური არმირებული ბეტონის წყალსაცემი ჭა. პროექტის განხორციელების შემდგომ გზა, რომელიც ხეობაში გამავალ ელექტროგადამცემ ხაზებს ემსახურება, შენარჩუნებული იქნება არსებული მდგომარეობით.

წყალდიდობის, დატბორვის და ეროზიის საწინააღმდეგო ნაგებობების მშენებლობის პირველ ეტაპზე პარალელურ რეჟიმში განხორციელდება წყალმიმღების, სამკუთხა და ტრაპეციული კვეთის მქონე არხების, ასევე გადამყვანი და ჩამქრობი ჭების მშენებლობა. ამ პერიოდში ხევის ჩამონადენი გატარებული იქნება ბუნებრივ კალაპოტში. მხოლოდ პირველი ეტაპის სამუშაოების დასრულების შემდგომ დაიწყება წყალმიმღების იმ ნაწილის მშენებლობა, რომლის საშუალებითაც მოხდება ხევის კალაპოტის გადაღობვა. მშენებლობის ამ პერიოდში ხევის ბუნებრივი ჩამონადენი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გადამისამართდება უკვე აშენებულ წყალმიმღებში, დროებითი მიწაყრილის საშუალებით. მიუხედავად იმისა, რომ ხევში მხოლოდ იშვიათად გაედინება წყალი, უსაფრთხოების მოთხოვნებიდან გამომდინარე სამუშაოები დაიგეგმება და განხორციელდება წყალმცირობის სეზონზე (ზაფხულის პერიოდში). სამშენებლო სამუშაოები გაგრძელდება 3-4 თვის განმავლობაში. სკრინინგის განცხადებაში წარმოდგენილია შესაბამისი ცხრილი, სადაც მოცემულია წყალდიდობის, დატბორვის და ეროზიის საწინააღმდეგო სამუშაოების ნუსხა, მოცულობების მითითებით.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, სანაყაროს პერიმეტრზე დაგეგმილი წყალდიდობის, დატბორვის და ეროზიის საწინააღმდეგო ნაგებობების მშენებლობის პერიოდში გამოყენებული იქნება E60 ავტომაგისტრალის ქვ. წევა - ბორითის მონაკვეთის (F3) სამშენებლო სამუშაოებისთვის მობილიზებული სატრანსპორტო საშუალებები (თვითმცლელეები, ექსკავატორები და ბულდოზერები). საჭირო ბეტონის ნარევი

შემოტანილი იქნება ავტომაგისტრალის მშენებლობისთვის მოწყობილი ბეტონის კვანძებიდან. შესაბამისად გათვალისწინებული არ არის დამოუკიდებელი სამშენებლო ინფრასტრუქტურის შექმნა ან დამატებითი სამშენებლო მანქანების მობილიზება.

დოკუმენტაციის თანახმად, ნაგებობების მშენებლობის პროცესში გარემოზე ზემოქმედების წყაროები იქნება სატრანსპორტო და სამშენებლო მანქანები, ასევე მიწის სამუშაოები, რომლებიც არ გაგრძელდება ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში. როგორც აღინიშნა მშენებლობისთვის საჭირო ბეტონის ნარევი შემოტანილი იქნება ავტომაგისტრალის მშენებლობისთვის მოწყობილი საწარმოებიდან. აღსანიშნავია, რომ ძირითადი სამშენებლო დერეფანი დიდი მანძილით არის დაშორებული საცხოვრებელი სახლებიდან. სამუშაოები შესრულდება მხოლოდ დღის განმავლობაში. ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, პროექტის განხორციელების შედეგად ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებების ემისიების, ხმაურის და ვიბრაციის გავრცელების მხრივ მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

სკრინინგის განცხადების თანახმად, საკვლევ არეალზე ჩატარებულია საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევა, რის დროსაც ტერიტორიის ზედა ნაწილში გამოვლენილ იქნა ძველმეწყურული სხეული, რომელიც კვლევის თანახმად ამ ეტაპზე დასტაბილურებულია. მთლიანობაში დადგინდა, რომ სანაყაროს ტერიტორია, მათ შორის განსახილველი დერეფანი, გეოლოგიური კუთხით მდგრადია. წყალდიდობის, დატბორვის და ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებები დაპროექტებული იქნა არსებული გეოლოგიური პირობების გათვალისწინებით. აღნიშნული კონსტრუქციები მოპირკეთდება წყალგაუმტარი ფენით (ბეტონი, გეოტექსტილის ეკრანი) რითიც მცირდება მიმდებარე ტერიტორიების/ფერდობების გაწყლიანების, ქვედა ნიშნულების დაჭაობება-დატბორვის ალბათობა.

როგორც დოკუმენტაციაში წარმოდგენილი უსახელო ხევის ჰიდროლოგიური ანგარიშიდან ირკვევა, მისი გამოყენება სამეურნეო მიზნით არ ხორციელდება. ამასთან ხევი ღარიბია იქთიოფაუნის თვალსაზრისითაც და მისი მცირე დებიტიდან გამომდინარე (რომელიც ხშირ შემთხვევაში მშრალია) მასში რომელიმე სახეობის თევზის საბინადრო გარემო არ არის. ამის მიუხედავად, პროექტი არ გულისხმობს ხევის ბუნებრივი ჩამონადენის ათვისებას ან მისი რაიმე სახით ბლოკირებას. პროექტით გათვალისწინებული კონსტრუქციები უზრუნველყოფს ჩამონადენის სრული მოცულობით გატარებას სანაყაროზე დასაწყობებული მასალის გვერდის ავლით. აქედან გამომდინარე წყლის რესურსებზე და წყალთან დაკავშირებულ ცხოველებზე რაიმე სახით ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. წყლის (როგორც უსახელო ხევის, ასევე გრუნტის წყლების) დაბინძურება ასევე შესაძლებელია დაკავშირებული იყოს გაუთვალისწინებელ შემთხვევებთან: დამაბინძურებელი ნივთიერებების (მაგ. ნავთობპროდუქტები) დიდი რაოდენობით დაღვრა ან ჩამდინარე წყლების არასწორი მართვა. პროექტი ჩამდინარე წყლების წარმოქმნას და ტერიტორიაზე ნავთობპროდუქტების შენახვას არ ითვალისწინებს. შესაბამისად წყლის გარემოს დაბინძურების რისკები მინიმალური ალბათობისაა.

უსახელო ხევის წყლის გამყვანი არხი მოეწყობა სანაყაროსთვის გამოყოფილი ტერიტორიის პერიმეტრის საზღვარზე. ნაწილობრივ არხი დაფუძნდება ტერიტორიაზე

შემოტანილ და დასაწყობებულ ინერტულ მასალაზე. ტერიტორიებზე ნიადაგის ნაყოფიერი ფენა ძალზედ მწირია და არ გამოირჩევა ჰუმუსოვანი ფენის სიმძლავრით. შესაბამისად ნაგებობების მშენებლობის ეტაპი დამატებით მნიშვნელოვან ზემოქმედებას ვერ მოახდენს ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე.

საპროექტო არეალში ჩატარებული კვლევის (2021 წლის მარტის თვეში) შედეგად დადგინდა, რომ საპროექტო დერეფნის მიმდებარე ფერდობებზე ძირითადად წარმოდგენილია ანთროპოგენური ზეწოლის შედეგად ფორმირებული ჰაბიტატები, როგორცაა მურყნარი კოლხური ტყის ელემენტებით და დეგრადირებული ფოთლოვანი ტყე, ხშირ შემთხვევაში ინვაზიური სახეობებით წარმოდგენილი. საპროექტო დერეფანში არ გვხდება საქართველოს წითელი ნუსხით დაცული და უახლოესი ზურმუხტის შეთავაზებული უბნისთვის დამახასიათებელ სახეობები. დამატებითი ზემოქმედების ქვეშ არ ექცევა 8 სმ-ზე მეტი დიამეტრის ხე-მცენარეები. აღნიშნულიდან გამომდინარე, მშენებლობის შედეგად ჰაბიტატებზე და მცენარეულ საფარზე ზემოქმედება შეიძლება შეფასდეს როგორც დაბალი მნიშვნელობის.

პროექტით გათვალისწინებული დატბორვის/ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებების გატარების შედეგად წარმოიქმნება ნარჩენების მცირე რაოდენობა (ძირითადად ბეტონის და ლითონის ნარჩენები). პროექტის ფარგლებში წარმოქმნილი ნარჩენების მართვა განხორციელდება ავტომაგისტრალის პროექტისთვის შემუშავებული ნარჩენების მართვის გეგმის შესაბამისად.

საპროექტო ტერიტორიაზე ისტორიულ-კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლები წარმოდგენილი არ არის. შესაბამისად, ტერიტორიების ფარგლებში ზემოქმედება კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებზე და არქეოლოგიური ძეგლების დაზიანების რისკი არ არის მოსალოდნელი.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-5 ნაწილის შესაბამისად, სკრინინგის განცხადება განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ზესტაფონის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. საზოგადოების მხრიდან აღნიშნულ საქმიანობასთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

დაგეგმილი საქმიანობის სპეციფიკის, ხანგრძლივობისა და მასშტაბის გათვალისწინებით, გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის. აღსანიშნავია ისიც, რომ ნაპირსამაგრი ნაგებობის მოწყობა წარმოადგენს გარემოსდაცვით ღონისძიებას.

ზემოაღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-6 ნაწილის, ამავე კოდექსის II დანართის მე-9 პუნქტის 9.13 ქვეპუნქტის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. მიღებულ იქნეს სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომ ზესტაფონის მუნიციპალიტეტში, სოფ. შრომასთან საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საერთაშორისო მნიშვნელობის E60 ავტომაგისტრალის ქვ. წევა-ბორითის მონაკვეთის (F3) სამშენებლო სამუშაოების პროცესში წარმოქმნილი

გამონამუშევარი ფუჭი ქანების სანაყარო N 5-ის გაფართოების ფარგლებში წყალდიდობის, დატბორვის და ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებები (წყალმიმღები დამბისა და ბეტონის წყალგამყვანი არხის მოწყობა და ექსპლუატაცია) არ დაექვემდებაროს გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას;

2. საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი ვალდებულია „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-7 მუხლის მე-8 ნაწილის შესაბამისად უზრუნველყოს გარემოსდაცვითი ტექნიკური რეგლამენტებით დადგენილი მოთხოვნებისა და გარემოსდაცვითი ნორმების დაცვა;
3. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს;
4. ბრძანება ძალაში შევიდეს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
5. სკრინინგის გადაწყვეტილების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გადაწყვეტილება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ზესტაფონის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე;
6. ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N 6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი